

MELTEMI... The wind against marine litter

Dr. Maria Rousou

Officer

**Department of Fisheries and
Marine Research (DFMR)**

- **Funded** by the European Union (75% EU - 25% by own contribution) Interreg 2014-2020, Balkan-Mediterranean
- **15/9/17 – 15/9/2019**
- **8 partners / 4 countries**
- **Cyprus**

Scope: To tackle the problem of marine litter

“Marine litter (marine debris) is any persistent, manufactured or processed solid material discarded, disposed of or abandoned in the marine and coastal environment.” (UNEP, 2005).

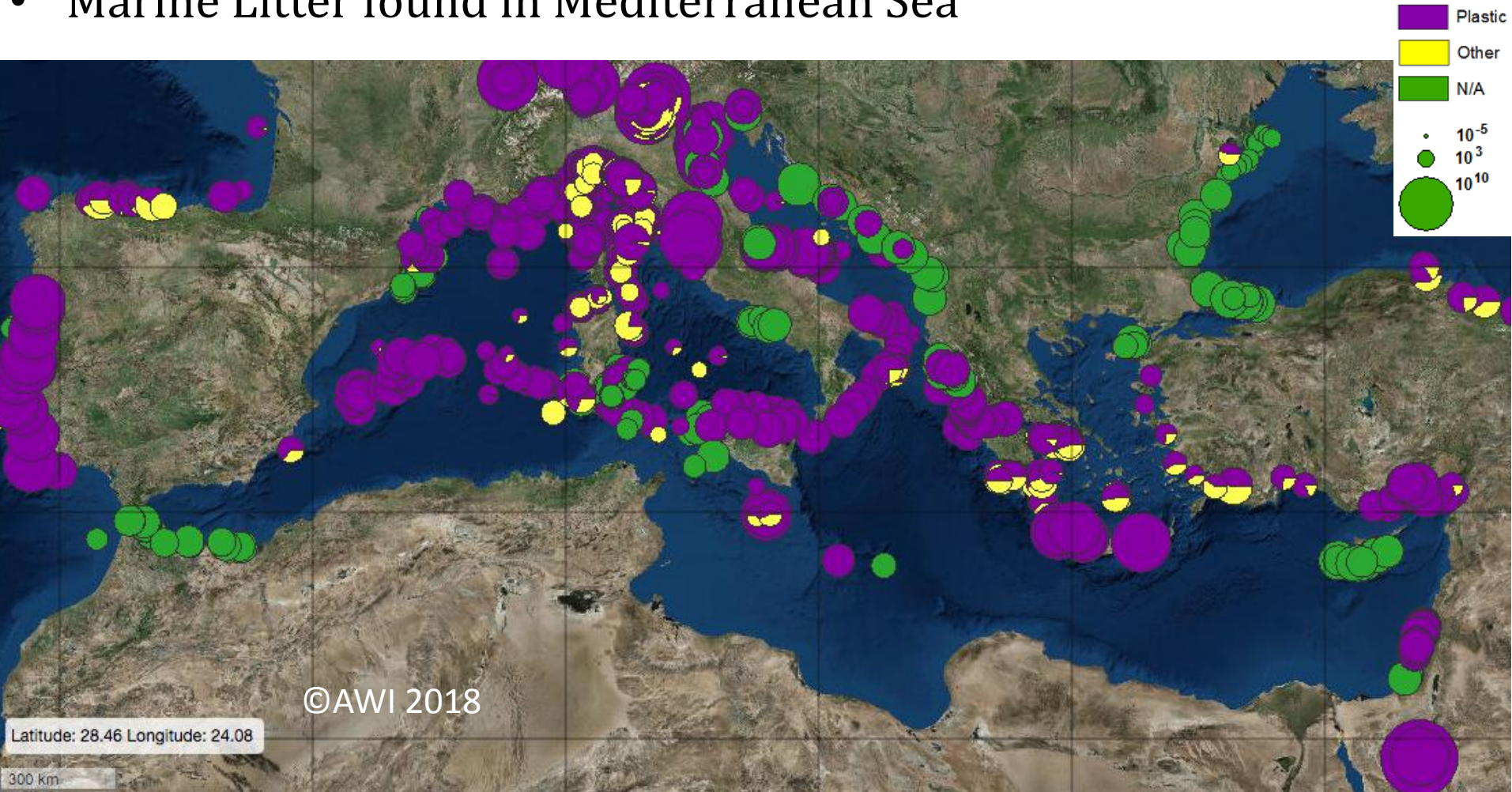
© Maria Rousou - Department of Fisheries and Marine Research

© Melina Markou - Department of Fisheries and Marine Research

Worldwide problem

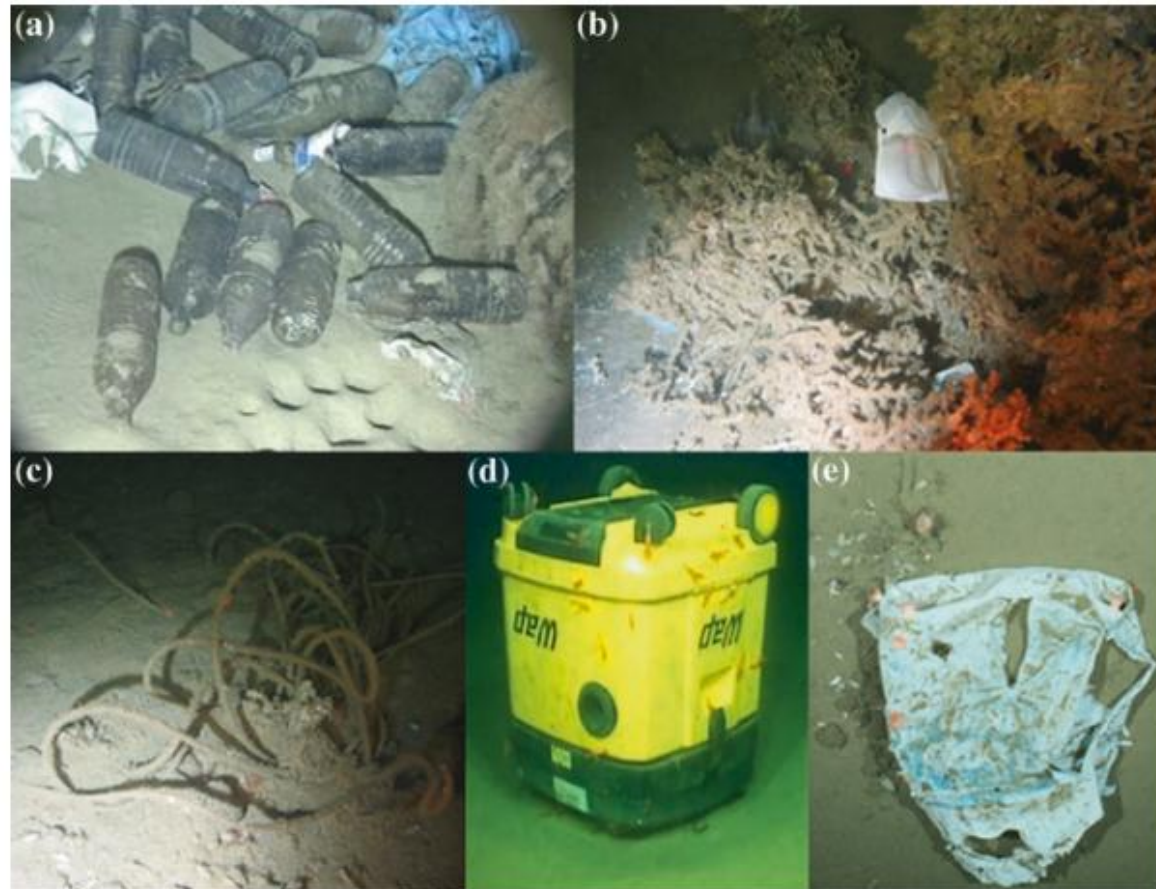
- Distribution of litter types in different realms (916 publications)
- Marine Litter found in Mediterranean Sea

Worldwide problem

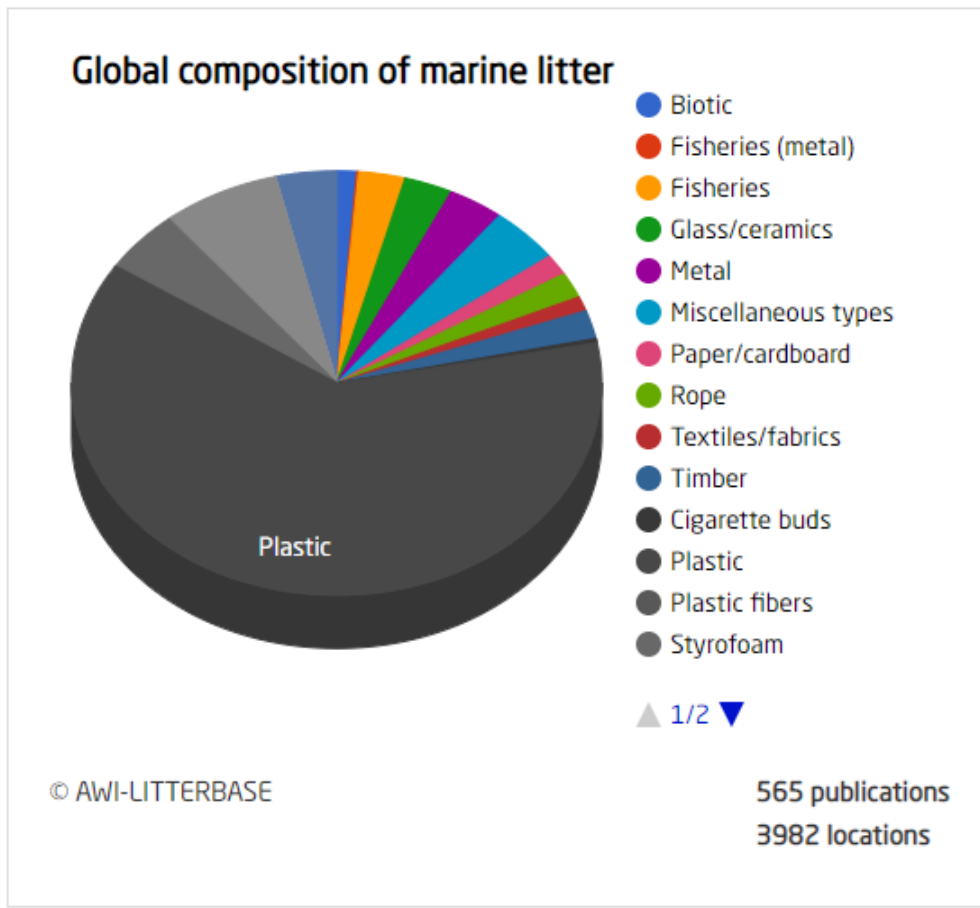
- Distribution of litter types in different realms (916 publications)
- Marine Litter found in Mediterranean Sea

**Marine litter found at
>1.000m depth
French coasts**

Worldwide problem

- Distribution of litter types in different realms (916 publications)
- Marine Litter found in Mediterranean Sea

HOW LONG UNTIL IT'S GONE?

Estimated decomposition rates of common marine debris items

Estimated individual item lifetimes depend on product composition and environmental conditions.

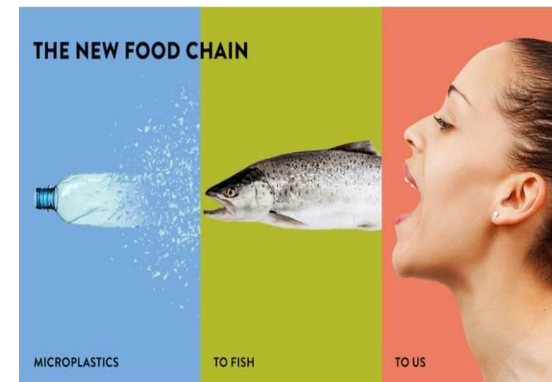
Source: NOAA, National Oceanic and Atmospheric Administration, US / World's Most Sea-Grass, US
Graphics: Oliver Laible / Museum für Gestaltung Zürich, Zürich

Impacts of Marine Litter

Environmental

- Entanglements / injuries of marine species
- Ingestion of marine litter
- Ghost fishing
- Spreading of alien species
- Transfer through the food chain

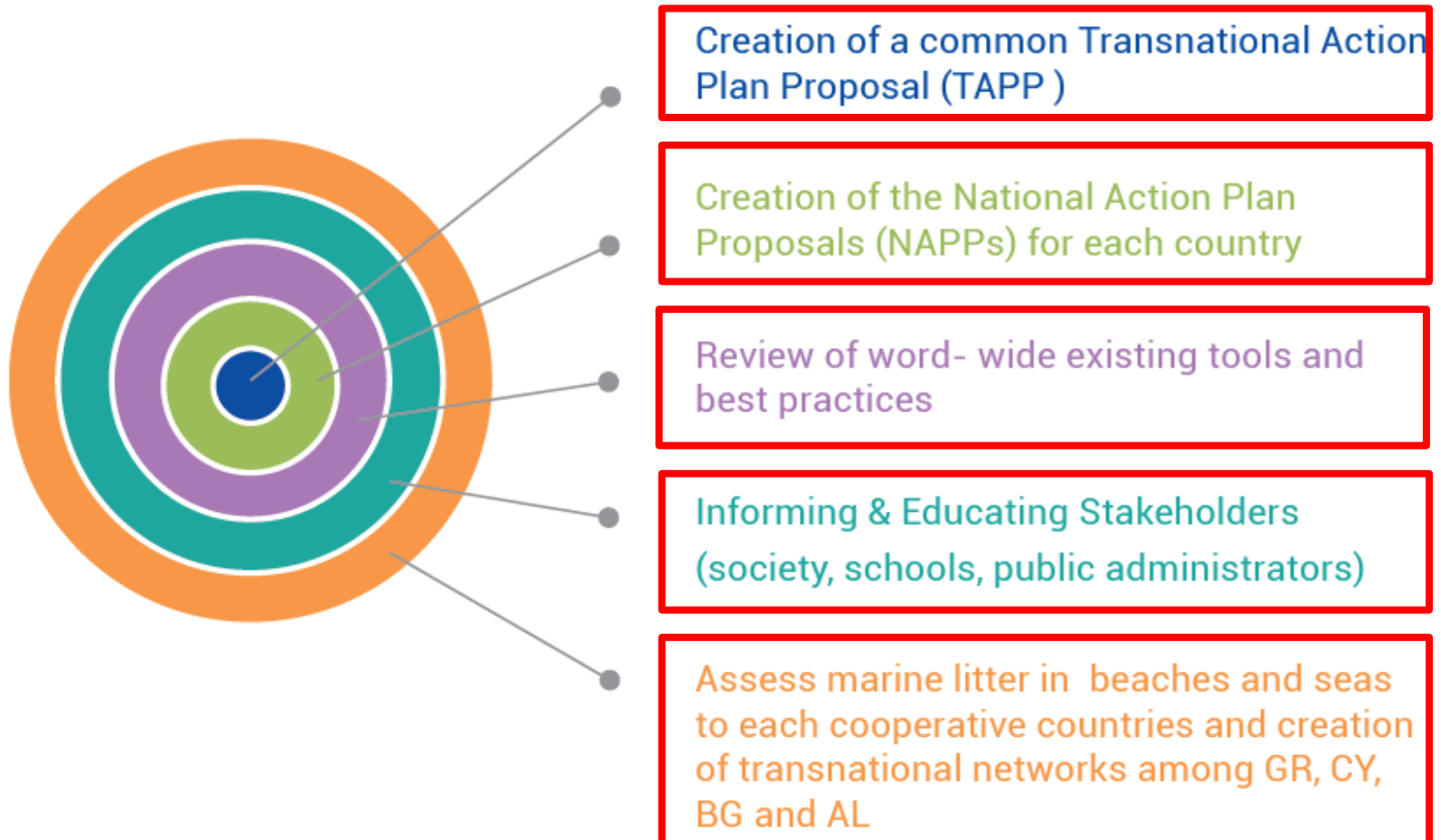

Impacts of Marine Litter

Social – Health – Economic

- Loss of aesthetics
- Risks to health and safety
- Economic (Tourism, Vessel operators, Fisheries, Aquaculture)
- Costs for clean-up, animal rescue operations etc.

Scope: To tackle the problem of marine litter by:

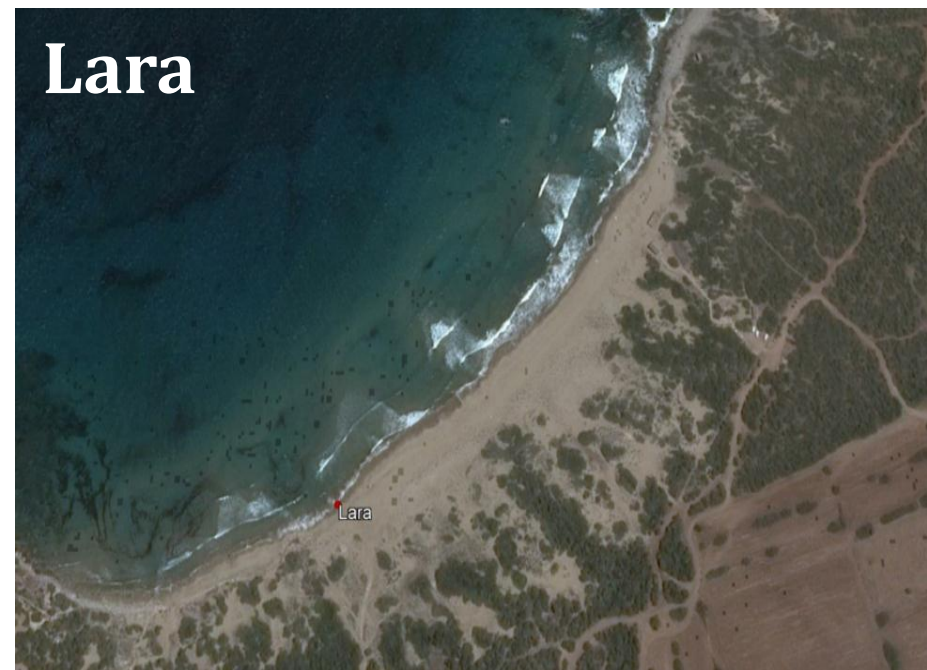
Actions 1. Assessment of Marine Litter in Lara and Faros, Paphos

Actions

Actions

1. Assessment of Marine Litter in Lara and Faros, Paphos

Actions

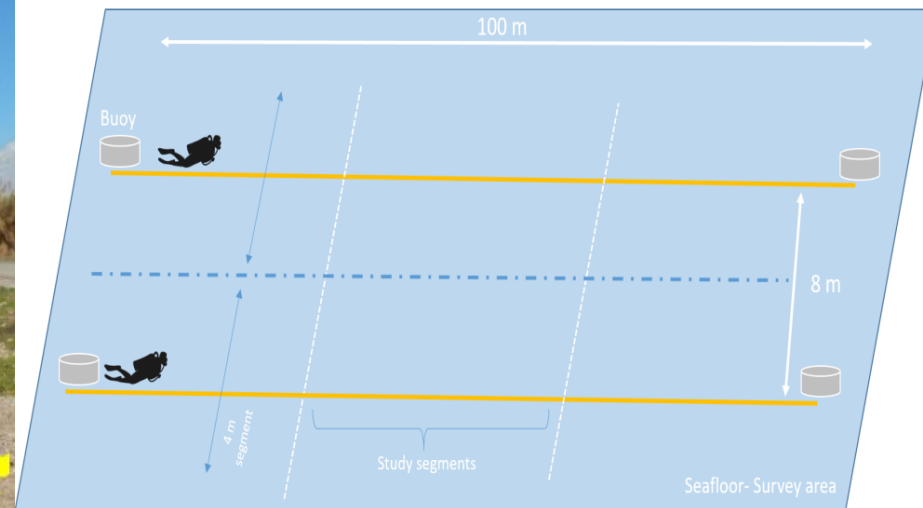
1. Assessment of Marine Litter in Lara and Faros, Paphos

EU protocols

- Beach
- Seafloor

Collection of marine litter (>2.5 cm) along 100 m transects

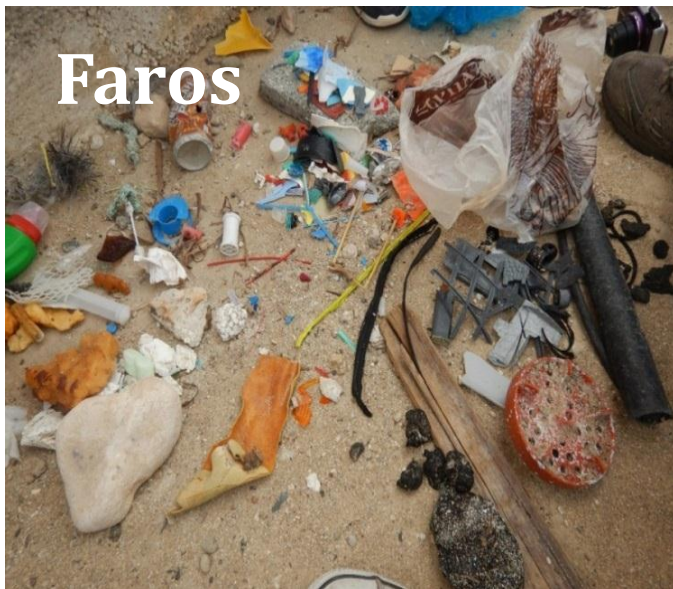

Actions

1. Assessment of Marine Litter in Lara and Faros, Paphos

- **Separation of marine litter into categories (TGML MasterList)**

Faros

Lara

- **Count number of items per category & weigh**
- **Upload data to Marine Litter Watch Application**

Blue Cafe (AKTI-DFMR)

Πρόσκληση
στο πρώτο Blue Café Κύπρου

Τα σκουπίδια της θάλασσας: καταγραφή εισηγήσεων και αντιμετώπιση του προβλήματος

Τετάρτη, 28 Μαρτίου 2018
10:00 – 17:00
Εστιατόριο Ατλαντίδα,
Παραλία ΚΟΤ, Γεροσκήπου

Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής: AKTI
AKTH Κέντρο Μελετών και Έρευνας
22458485, project@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Interreg
Balkan-Mediterranean
MELTEMI

Project co-funded by the European Union and National Funds of the participating countries

Πρόσκληση
στο δεύτερο MELTEMI Blue Café Κύπρου

Τα σκουπίδια της θάλασσας: καταγραφή εισηγήσεων και αντιμετώπιση του προβλήματος

Παρασκευή, 5 Οκτωβρίου 2018
11:30 – 13:00
Sea You Beach Bar (Πότιμα),
Κισσόνεργα, Πάφος
Θα ακολουθήσουν ταμπέματα

Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής: AKTI
AKTH Κέντρο Μελετών και Έρευνας
22458485, project@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Interreg
Balkan-Mediterranean
MELTEMI

Project co-funded by the European Union and National Funds of the participating countries

Table 1-1: Possible solutions to marine litters, ranked by importance, as selected by participants

Solution	No. of votes
Provision of incentives for recycling and no consumption of one-use plastic products	19
Environmental Education	6
Replacement of plastic with edible materials	5
Increase of control and monitoring as well as penalties	5
Ashtrays on the beach	2
Increase of infrastructures	1

Table 2-2: Possible solutions to marine litters, ranked by importance, as selected by participants

Solution	No. of votes
Raising of Environmental Awareness, especially at schools	6
Provision of incentives for recycling and no consumption of one-use plastic products	5
Targeted campaigns	5
Environmental Education	4
Increase of control and monitoring as well as penalties	4
Awareness campaigns in beaches, beach bars, etc.	4
TV spots	3
Decrease of packaging	1
Increase of recycling bins	1

Actions

2. Informing and education stakeholders

meltemi@school (AKTI)

meltemi@school (AKTI)

- **Competitions: Video, Creative writing, Art**

Researcher's Night, Limassol 27-28/9/18

Presenting MELTEMI at:

- Workshops
- Meetings
- Universities
- etc

Soon... Exhibition center on marine litter Paphos Castle

Bibliographic review

Aim: Review of existing tools and the legal instruments in use in Europe and world-wide towards identifying specific tools and smart targets

BRING YOUR
BAG.

NO MORE
PLASTIC BAGS.

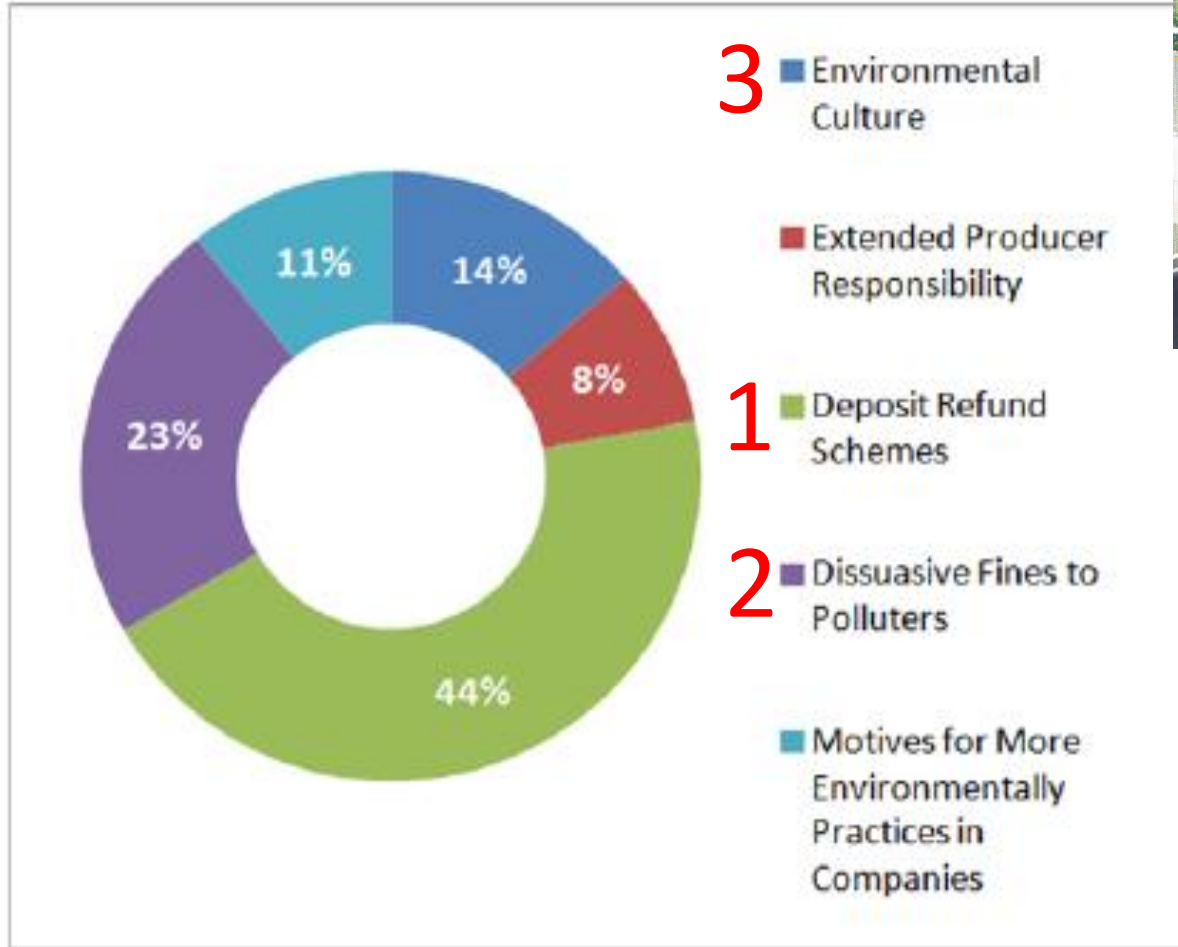
BRING
YOUR
OWN
CUP

«Marine Litter: 3-day international workshop on “smart solutions and technologies» 20-21-22 June 2018, Paphos, Cyprus

Online questionnaire

MarinE litter transnational LegislaTion EnhanceMent and Improvement

WP4 - Training and Networking towards Action Plan Proposals
Task 2 - Web-based questionnaire

Project co-funded by the European Union and
National Funds of the participating countries

**Evaluate the marine
litter problem in
Akamas, Cyprus**

**Identify main
sources and
causes of marine
litter**

MELTEMI: Αντιμετώπιση των
θαλάσσιων απορριμμάτων στη
Βαλκανο-μεσογειακή περιοχή

* Required

Email address *

Your email

**Εντοπισμός εργαλείων και βέλτιστων πρακτικών για την
αντιμετώπιση των θαλάσσιων απορριμμάτων σε εθνικό
και τοπικό επίπεδο**

Τα θαλάσσια απορρίμματα αποτελούν ένα σύνθετο και διασυνοριακό περιβαλλοντικό πρόβλημα, το οποίο αυξάνεται ανά το παγκόσμιο. Είναι πλέον αποδεκτό ότι απαιτείται η άμεση και αποτελεσματική θεσμοθέτηση νομικού πλαισίου και η λήψη δραστηκών μέτρων για τη μείωση των θαλάσσιων απορριμμάτων, όχι μόνο σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο, αλλά και σε περιφερειακό/δια-περιφερειακό επίπεδο. Η διασυνοριακή συνεργασία για το θέμα των θαλάσσιων απορριμμάτων αποτελεί πραγματική πρόκληση. Το έργο MELTEMI έχει στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη κατάλληλου νομικού πλαισίου και στην ενίσχυση των ικανοτήτων των Κρατικών Υπηρεσιών, εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και της κοινωνίας γενικότερα, σε θέματα μείωσης και αντιμετώπισης των θαλάσσιων απορριμμάτων. Παράλληλα, με την αξιολόγηση των αποβλήτων σε ακτές και θάλασσες, το Έργο στοχεύει στην ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας και άλλων βασικών φορέων, μέσω ενημέρωσης, εκπαίδευσης, κατάρτισης και δικτύωσης όλων των εμπλεκόμενων σε ένα επιστημονικό και θεσμικό πλαίσιο αξιολόγησης για τα θαλάσσια απορρίμματα.

**Identify the most
important tools and
best practices**

**Evaluate the
effectiveness of
institutions
addressing the
problem**

1. Plastic bag levy
2. Regular beach clean-ups
3. Recycle bins
4. Environmental education
5. Beach ashtrays

BRING YOUR
BAG.

NO MORE
PLASTIC BAGS.

Δήμος Πάφου: Και τασάκια... παραλίας στην υπηρεσία των λουομένων

1st Training Course for the development of National Action Plan on Marine Litter

26/11/18, Paphos, Cyprus

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ

«1^ο Εκπαιδευτικό σεμινάριο εμπλεκόμενων
φορέων για την ετοιμασία Εθνικού Σχεδίου
Δράσης αντιμετώπισης του προβλήματος
των θαλάσσιων απορριμμάτων»

Ημερομηνία: 26 Νοεμβρίου 2018

Ωρα: 8:30-16:00

Τοποθεσία: Παλιά Ηλεκτρική, Πάφος, Κύπρος

Περιορισμένος αριθμός θέσεων
Παρακαλούμε όπως δηλώσετε τη
συμμετοχή σας ηλεκτρονικώς στην
ιστοσελίδα: https://docs.google.com/forms/d/15i0PbGoYd6Q_L6Xuj80qiF2bSDDe2Was2HjouluQ8j8/viewform?edit_requested=true

Διοργανωτές

Τμήμα Αλιείας και
Θαλασσιών Ερευνών

Κέντρο Μελετών
και Έρευνας ΑΚΤΗ

Επικοινωνία

- Μαρία Ρούσου (TAΘΕ, mrrousoi@dfmr.moa.gov.cy, 22807832)

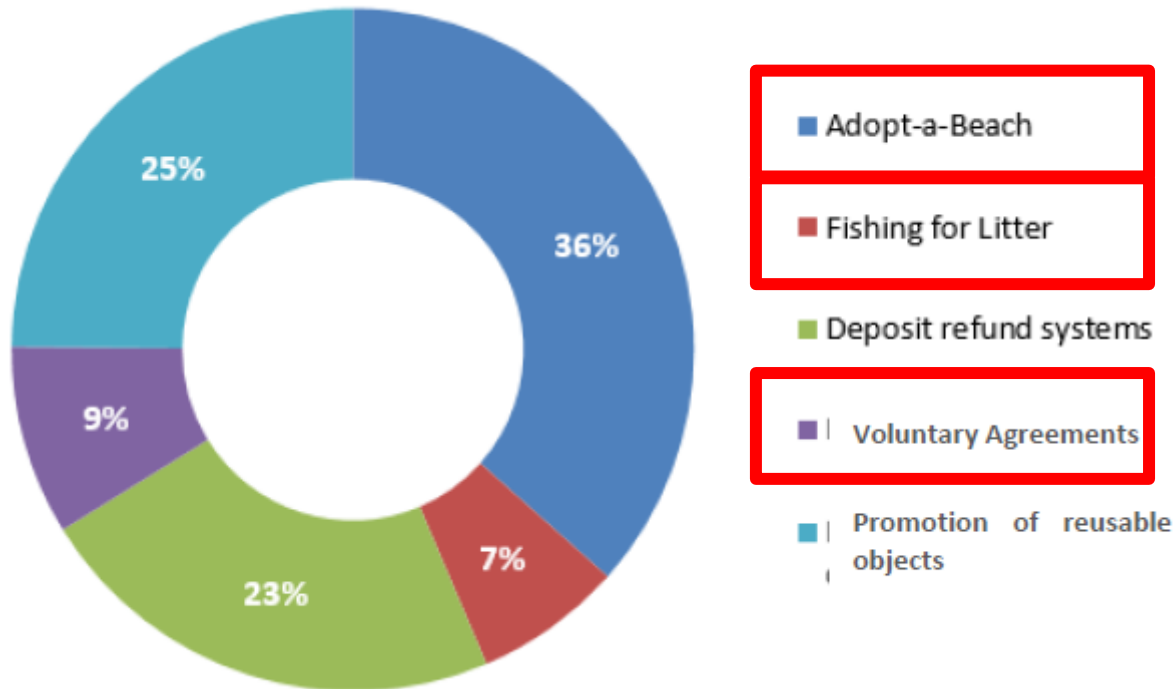
- I.A.CO Environmental & Water Consultants Ltd (info@iaco.com.cy, 22429444)

www.meltemi-balkanmed.eu

Project co-funded by the European Union and
National Funds of the participating countries

Actions **4. Development of National Action Plans for Marine Litter**

1st Training Course for the development of National Action Plan on Marine Litter
26/11/18, Paphos, Cyprus

2nd Training Course 21/3/19

Interreg
Balkan-Mediterranean
MELTEMI

MELTEMI ...άνεμος ενάντια στα
θαλάσσια απορρίμματα
www.meltemi-balkanmed.eu

«2^ο Εκπαιδευτικό σεμινάριο εμπλεκόμενων φορέων για την
ετοιμασία Εθνικού Σχεδίου Δράσης αντιμετώπισης του
προβλήματος των θαλάσσιων απορριμμάτων»

21 Μαρτίου 2019
Alea lounge bar, Κάτω Πάφος

9:30 - 10:00	Εγγραφές
10:00 - 10:05	Καλωσόρισμα Σάββας Μιχαηλίδης Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών (ΤΑΘΕ) Μαριέλλα Παπανικολάου, ΑΚΤΗ Κέντρο Μελετών και Έρευνας
10:05 - 10:15	Παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος MELTEMI Μαρία Ρούσου, ΤΑΘΕ
10:15 - 11:00	Υιοθετώντας μία παραλία (Adopt a beach) Φαίη Βαγιανού και Αθηνά Παπαθεοδούλου, Εξωτ.Εμπειρογνώμονες ΤΑΘΕ, L.A.CO Environmental & Water Consultants Ltd
11:00 - 12:00	Πρακτική εφαρμογή
12:00 - 13:00	Διάλειμμα & Ελαφρό Γεύμα
13:00 - 13:30	Εθελοντικές Συμφωνίες (Voluntary Agreements) Μιχάλης Ι. Λοιζίδης και Δήμητρα Ορθοδόξου, Εξωτ.Εμπειρογνώμονες ΑΚΤΗ, Isotech Ltd
13:30 - 14:00	Ψαρεύοντας θαλάσσια απορρίμματα (Fishing for litter) Μιχάλης Ι. Λοιζίδης και Δήμητρα Ορθοδόξου, Εξωτ.Εμπειρογνώμονες ΑΚΤΗ, Isotech Ltd
14:00 - 14:15	LIFE: EUROTUTTLES: Απομακρύνοντας τα εγκαταλελειμμένα αλιευτικά εργαλεία

 Bring Your Own Cup
If not... we will provide you with one

Actions

4. Development of National Action Plans for Marine Litter

2nd Training Course for the development of National Action Plan on Marine Litter - 21/03/19, Paphos, Cyprus

Interreg
Balkan-Mediterranean
MELTEMI

Adopt a Beach

A short implementation guide

Actions

5. Development of Transnational Action Plans on Marine Litter

**Would you like to swim in
a sea full of marine litter?
Take actions now!**

